

21 Δεκεμβρίου, 1989

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΝΙΚΟΣ ΣΙΑΦΚΑΛΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΚΥΠΡΟΥ (ΑΡ.2),

Καθ' ου η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 107/88)

Νομικά πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου — Διορισμοί υπαλλήλων — Προσωπική γνώμη μελών συλλογικού οργάνου για υποψηφίους — Χρήση της ως στοιχείου προς ενίσχυση της εντύπωσης, που σχημάτισαν τα εν λόγω μέλη από τη συνέντευξη — Παράλειψη καταγραφής στα πρακτικά της γνώμης αυτής — Λόγος ακυρώσεως διορισμού — *Angelidou and Others v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 520 υιοθετήθηκε και εφαρμόστηκε.

5

Το μοναδικό θέμα, με το οποίο ασχολήθηκε το Δικαστήριο στην απόφασή του αφορούσε το γεγονός, ότι από τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου του καθ' ου η Αίτηση Οργανισμού προέκυπτε ότι τα μέλη του Συμβουλίου έλαβαν υπόψη και την προσωπική γνώμη, που είχαν για τον αιτούντα, χρησιμοποιώντας την, ως στοιχείο ενισχύσεως της εντυπώσεως των από την απόδοση του υποψηφίου κατά τη συνέντευξη.

10

15

Συγκεκριμένα το σχετικό απόσπασμα από τα πρακτικά έχει ως εξής: "... τόσο κατά την προσωπική του συνέντευξη με το Συμβούλιο όσο και από προηγούμενη προσωπική γνώμη που έχουν τα μέλη του Συμβουλίου για τον κ. Σιαφκάλη (αιτούντα), εκφράζονται επιφυλάξεις από μέλη του Συμβουλίου κατά πόσο... παρά τη θεωρητική του κατάρτιση, θα μπορέσει να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης...".

20

Ο νομικός λόγος, για τον οποίο ακυρώθηκε η επίδικη απόφαση, φαίνεται στην πιο πάνω περιληπτική σημείωση.

5

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς διαταγή για έξοδα.*

*Αναφερόμενες υποθέσεις:*

10

*Angelidou and Others v. Republic (1982) 3 C.L.R. 520,*

*Frangos v. Republic (1970) 3 C.L.R. 312,*

*Ierides v. Republic (1976) 3 C.L.R. 9,*

15

*Ierides v. Republic (1980) 3 C.L.R. 165.*

### **Προσφυγή.**

20

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος διόρισε το ενδιαφερόμενο μέρος στη θέση Προϊστάμενου Αναπτυξιακού Τομέα αντί του αιτητή.

25

*N. Γιαπανάς, για τον Αιτητή.*

*A. Σ. Αγγελίδης, για τον Καθ' ου η αίτηση.*

30

ΣΑΒΒΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Με την προσφυγή αυτή ο αιτητής προσβάλλει το διορισμό στη θέση Προϊστάμενου Αναπτυξιακού Τομέα στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου, (καθ' ου η αίτηση), του ενδιαφερόμενου μέρους Ανδρέα Μιχαηλίδη.

35

Ο αιτητής που είναι εξ επαγγέλματος ηθοποιός από το 1957 υπόβαλε αίτηση για διορισμό στη θέση Προϊστάμενου Αναπτυξιακού Τομέα στο Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου (Θ.Ο.Κ.) η οποία ήταν κενή. Ο αιτητής και το ενδιαφερόμενο μέρος ήταν μεταξύ των προσώπων που τα ονόματά τους περιλήφθηκαν στον κατάλογο των υποψηφίων για την πλήρωση της κενής αυτής θέσης.

40

Τα απαιτούμενα προσόντα σύμφωνα με το σχέδιο υπηρε-

σίας της θέσης αυτής είναι τα πιο κάτω:

- “(1) Πανεπιστημιακό Δίπλωμα ή τίτλος ή ισότιμο προσόν στον τομέα του θεάτρου, των Κοινωνικών Επιστημών ή της Διοικήσεως Επιχειρήσεων. 5
- (2) Ακεραιότητα χαρακτήρα, διοικητική ικανότητα, ευχάριστη προσωπικότητα και ευχέρεια στις διαπροσωπικές σχέσεις, ικανότητα στη λήψη αποφάσεων και στον καταρτισμό και εφαρμογή προγραμμάτων σχετικών με τον τομέα της αρμοδιότητάς του, υπευθυνότητα, πρωτοβουλία και ευθυκροσία. 10
- (3) Πολύ καλή γνώση της Ελληνικής και καλή γνώση μιας τουλάχιστον ξένης γλώσσας, κατά προτίμηση της Αγγλικής, καθώς και ευχέρεια γραπτής και προφορικής χρήσης της. 15
- (4) Πείρα ή/και ειδικές γνώσεις ή/και μεταπτυχιακές σπουδές στον τομέα του θεάτρου και ειδικά στη διοίκηση-διεύθυνση θεατρικών φορέων θα θεωρηθεί επιπρόσθετο προσόν.” 20

Η Επιτροπή Προσωπικού του Οργανισμού η οποία κατάρτισε τον κατάλογο των υποψηφίων κατά τη συνεδρία της που έγινε στις 11 Σεπτεμβρίου, 1987, αποφάσισε τα ακόλουθα για την υποψηφιότητα του ενδιαφερόμενου μέρους και του αιτητή: 25

“Ανδρέας Μιγαηλίδης, από τη Λευκωσία.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το POSTGRADUATE DIPLOMA IN ARTS ADMINISTRATION OF THE CITY UNIVERSITY - LONDON (1983-84) το οποίο έχει, είναι ισότιμο Πανεπιστημιακού διπλώματος και συνεπώς καλύπτει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας απαιτούμενα τυπικά προσόντα για τη θέση. 35

Νίκος Σιαφράλης, από τη Λευκωσία.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το πιστοποιητικό του GUILDHALL SCHOOL OF MUSIC AND DRAMA του Λονδίνου (LOCAL EXAMINATIONS GRADE VI IN SPEECH AND DRAMA) 40

που έχει ο κ. Σιαφάλης δεν είναι ισότιμο Πανεπιστημιακού διπλώματος και συνεπώς δεν καλύπτει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας απαιτούμενα μίνιμουμ τυπικά προσόντα για τη θέση.

5

Οριστική απόφαση για την υποψηφιότητα του κ. Σιαφάλη για τη θέση θα ληφθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο, αφού παρθούν από το Διευθυντή ορισμένες διευκρινήσεις από την ίδια τη Σχολή που αποφοίτησε ο κ. Σιαφάλης.”

10

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου (Θ.Ο.Κ.) κατά τη συνεδρία του της 14ης Σεπτεμβρίου, 1987, αφού μελέτησε την πιο πάνω απόφαση της Επιτροπής Προσωπικού και εξέτασε τα τυπικά προσόντα όλων των υποψηφίων για την πλήρωση της θέσης, κατέληξε στα πιο κάτω συμπεράσματα:

15

“Ανδρέας Μιχαηλίδης, από τη Λευκωσία.

20

Το Συμβούλιο συμφωνεί με την κρίση της Επιτροπής Προσωπικού ότι το POSTGRADUATE DIPLOMA IN ARTS - ADMINISTRATION OF THE CITY UNIVERSITY - LONDON (1983-84) το οποίον έχει ο πιο πάνω αιτητής, είναι ισότιμο πανεπιστημιακού διπλώματος και συνεπώς καλύπτει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας απαιτούμενα μίνιμουμ τυπικά προσόντα για τη θέση.

25

Νίκος Σιαφάλης, από τη Λευκωσία.

30

Μετά από τις πληροφορίες που πήρε ο Διευθυντής κ. Γαβριηλίδης από το GUILDHALL SCHOOL OF MUSIC AND DRAMA του Λονδίνου (από το οποίο αποφοίτησε ο πιο πάνω υποψήφιος) ότι το GRADE VI των LOCAL EXAMINATIONS IN SPEECH AND DRAMA που έχει πιστοποιητικό ότι επέτυχε ο κ. Σιαφάλης είναι η τελευταία τάξη τριετούς φοίτησής του στη σχολή, το Συμβούλιο θεωρεί το πιστοποιητικό αποφοίτησής του κ. Σιαφάλη από την πιο πάνω σχολή ως ισότιμο προσόν στον τομέα του θεάτρου με πανεπιστημιακό δίπλωμα. Συνεπώς αποφασίζεται να γίνει δεκτή η αίτησή του, γιατί θεωρείται ότι καλύπτει τα υπό του σχεδίου υπηρεσίας απαιτούμενα μίνιμουμ τυπικά προσόντα για τη θέση.”

40

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Ο.Κ. αφού δέχτηκε τους υποψήφιους σε προσωπικές συνεντεύξεις, κατά τις συνεδρίες του στις 16 και 20 Νοεμβρίου, 1987, αποφάσισε τα ακόλουθα για τον αιτητή και το ενδιαφερόμενο μέρος:

5

“Νίκος Σιαφκάλης

Ο κ. Σιαφκάλης με το δίπλωμα του GUILDHALL SCHOOL OF MUSIC AND DRAMA το οποίο έχει, θεωρείται ότι κατέχει τα ελάχιστα τυπικά προσόντα για τη θέση και επιπρόσθετα έχει μακρόχρονη θεατρική πείρα σαν σκηνοθέτης - ηθοποιός και τελευταία σαν καλλιτεχνικός διευθυντής στο Δημοτικό Περιφερειακό θέατρο Αγρινίου. Όμως, τόσο κατά την προσωπική του συνέντευξη με το Συμβούλιο όσο και από προηγούμενη προσωπική γνώμη που έχουν μέλη του Συμβουλίου για τον κ. Σιαφκάλη, εκφράζονται επιφυλάξεις από μέλη του Συμβουλίου κατά πόσο ο κ. Σιαφκάλης, παρά την θεωρητική του κατάσταση, θα μπορέσει να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και τις ευθύνες της θέσης η οποία απαιτεί πρωτίστως τον τυπικό καταοτισμό και πρακτική εφαρμογή συγκεκριμένων προγραμμάτων για τη θεατρική ανάπτυξη του τόπου.

10

15

20

Με τις πιο πάνω επιφυλάξεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου διαφωνεί ο κ. Χριστάκης Γεωργίου, ο οποίος υποστηρίζει ότι ο κ. Σιαφκάλης λόγω της μακρόχρονης πείρας και προσφοράς του στο Κυπριακό Θέατρο είναι ο καταλληλότερος για την θέση.”

25

(Η υπογράμμιση είναι δική μου).

30

“Ανδρέας Μιχαηλίδης

Ο κ. Ανδρέας Μιχαηλίδης με το Δίπλωμα Δραματικής Σχολής, ως και το POSTGRADUATE DIPLOMA IN ARTS ADMINISTRATION OF THE CITY UNIVERSITY που έχει, το οποίο θεωρείται ισότιμο με Πανεπιστημιακό Δίπλωμα, κρίνεται ότι κατέχει τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα για τη θέση. Επιπρόσθετα οι πιο πάνω μεταπτυχιακές σπουδές του κ. Μιχαηλίδη θεωρούνται ως ειδικές μεταπτυχιακές σπουδές στον τομέα του θεάτρου και ειδικά στη διοίκηση-διεύθυνση θεατρικών φορέων, που δεν έχει κανένας άλλος υποψήφιος.

35

40

Κατά την προσωπική συνέντευξη έδειξε εξ άλλου ότι κατέχει τα προβλήματα του θεάτρου στην Κύπρο και επομένως τις ανάγκες που πρέπει να ικανοποιηθούν για να επιτευχθούν οι στόχοι που αφορούν τη θεατρική ανάπτυξη του τόπου.”

5

και στη συνέχεια με 4 ψήφους υπέρ, ένα κατά και δυο αποχές αποφάσισε να διορίση το ενδιαφερόμενο μέρος στην επίδικη θέση.

10

Σαν αποτέλεσμα της πιο πάνω απόφασης ο αιτητής καταχώρισε την προσφυγή του αυτή.

15

Στην ένστασή του ο ευπαιδευτος δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση ήγειρε την προδικαστική ένσταση ότι ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον γιατί δεν κατέχει τα απαιτούμενα από το Σχέδιο Υπηρεσίας προσόντα. Είναι φανερό πως την ένστασή του αυτή στήριξε στην απόφαση της Επιτροπής Προσωπικού του Οργανισμού στην οποία έχει ήδη γίνει αναφορά. Σε μεταγενέστερο στάδιο όμως εγκατέλειψε την ένσταση αυτή μια και το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Ο.Κ. στη συνεδρία του για επιλογή του υποψηφίου για διορισμό βρήκε πως ο αιτητής κατέχει τα απαιτούμενα προσόντα.

25

Στη γραπτή του αγόρευση ο ευπαιδευτος δικηγόρος του αιτητή ανέπτυξε τα νομικά σημεία πάνω στα οποία στήριξε την προσφυγή του. Αφού έκαμε εκτεταμένη αναφορά στα προσόντα και την καλλιτεχνική δραστηριότητα του αιτητή σε σύγκριση με το ενδιαφερόμενο μέρος ισχυρίστηκε, πως ο αιτητής υπερτερεί έκδηλα από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο.

30

Ισχυρίστηκε επίσης, πως ο καθ' ου η αίτηση οργανισμός δεν έδωσε επαρκή αιτιολογία γιατί να μην προτιμηθεί ο αιτητής.

35

Αναφερόμενος στις συνεντεύξεις των υποψηφίων, πρόβαλε τον ισχυρισμό ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του καθ' ου η αίτηση έδωσε υπέρμετρα μεγάλη βαρύτητα στις προσωπικές συνεντεύξεις και η εκτίμηση της απόδοσης του αιτητή επηρεάστηκε από την προηγούμενη προσωπική γνώμη που είχαν ορισμένα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου για τον αιτητή.

40

Τέλος ισχυρίστηκε πως η προηγούμενη προσωπική γνώμη που είχαν τα μέλη του Συμβουλίου για τον αιτητή πιθανότατα

οδήγησε τα μέλη αυτά σε εσφαλμένες εντυπώσεις, γεγονότα και επιφυλάξεις κατά πόσο ο αιτητής θα μπορούσε να ανταποκριθεί στα καθήκοντα και ευθύνες της θέσης.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του καθ' ου η αίτηση ισχυρίστηκε πως με βάση τα προσόντα και ιδιαίτερα στον τομέα της προ- 5  
παιδείας και ικανότητας στη διοργάνωση και διοίκηση τα οποία χρειάζονται για την εκτέλεση των καθηκόντων της θέσης το ενδιαφερόμενο πρόσωπο καταφανώς υπερτερεί του αιτητή.

Αναφερόμενος στο θέμα της αιτιολογίας υποστήριξε, πως η 10  
αιτιολογία εκφράζεται με σαφήνεια στα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου και προκύπτει από τα στοιχεία των σχετικών φακέλων.

Αντιζητώντας τον ισχυρισμό ότι δόθηκε υπέρομη βάρυ- 15  
τητα στις προσωπικές συνεντεύξεις ισχυρίστηκε πως δεν υπάρχει τίποτε στα πρακτικά που να υποστηρίζει τον ισχυρισμό αυτό.

Τέλος στο θέμα της προσωπικής γνώμης των μελών που 20  
αναφέρεται στα πρακτικά, υποστήριξε πως η παρούσα υπόθεση διαφοροποιείται από την απόφαση στην υπόθεση *Angelidou and Others v. The Republic* (1982) 3 C.L.R. 520, και ισχυρίστηκε πως το τι αποφασίστηκε στην υπόθεση εκείνη 25  
δεν εφαρμόζεται στις περιπτώσεις που η προσωπική γνώμη μελών του Συμβουλίου απλώς ενισχύει τα στοιχεία του φακέλου όπως στην προκειμένη περίπτωση.

Το θέμα της προσωπικής γνώμης μελών για ένα υποψήφιο, 30  
η οποία εκφράζεται στη συνεδρία επιλογής υποψηφίου για διορισμό ή προαγωγή έχει εξετασθεί από το Ανώτατο Δικαστήριο στην υπόθεση *Angelidou and Others v. The Republic* (που ανέφερα πιο πάνω). Ο τότε Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην απόφασή του στην πιο πάνω υπόθεση είπε 35  
τα πιο κάτω στις σελ. 526, 527:

“It appears to be a well established principle of Administrative 40  
Law - which in other countries, such as Greece, has been, eventually, incorporated, too, into relevant legislation (see, for example, Article 101 of the Public Officers code in Greece) - that personal knowledge or information possessed by members of a

collective organ, such as the respondent Commission, about a candidate, constitutes material which can, in the absence of any express statutory provision to the contrary, be lawfully taken into account for the purpose of reaching a decision about such candidate, provided that if such knowledge or information is not taken into account in order, merely, to strengthen the view formed on the basis of other material before the said organ about the candidate concerned, but as an independent element which is not in accord with the said other material, it could be recorded in detail so as to render feasible judicial control in this connection (see, inter alia, in this respect, *Frangos v. The Republic* (1970) 3 C.L.R. 312, 333 - 338, *Ierides v. The Republic* (1976) 3 C.L.R. 9, 22-24, and, on appeal, *Ierides v. The Republic* (1980) 3 C.L.R. 165, 180-181, as well as the Conclusions from the Case-Law of the Council of State in Greece - "Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας" - 1929 - 1959, p.356, Stasinopoulos "Lessons of Administrative Law" - "Μαθήματα Διοικητικού Δικαίου" - 1957, p.347, Papahatzi "System of Administrative Law applicable in Greece" - "Σύστημα του Ισχύοντος στην Ελλάδα Διοικητικού Δικαίου" - 5th ed.1976, p. 344.

.....

In the present instance the relevant passage of the minutes of December 9, 1981 (exhibit 12), which has been already quoted in this judgment, is so sweepingly and widely phrased that it renders impossible the exercise at all of any judicial control for the purpose of ascertaining whether the personal knowledge of members of the Commission about the various candidates was consistent or inconsistent, and to what extent in each particular case, with the other material, regarding such candidates, which was before the Commission.

Moreover, it is to be derived from the said passage that the personal knowledge of members of the Commission about each candidate was regarded as being a factor which could influence the impression formed by individual members about each candidate when he was being interviewed; it seems, therefore, that candidates may have been prejudiced or favoured, as regards the evaluation of their performance when interviewed, by what was already known about them by particular members of the Commission, whereas, in my view, the proper course



would have been to evaluate each candidate objectively according to his performance when interviewed and then to weigh the impression from his performance together with all other relevant factors concerning him, including any personal knowledge or information possessed about him by any member of the Commission; in my opinion, the performance of a candidate when he is being interviewed is an independent criterion which is not to be coloured by what is already known in advance about him by those interviewing him; had it been otherwise it would have been to a large extent unnecessary to interview candidates about whom the majority of the members of the Commission possessed knowledge of their own due to past experiences of theirs.”

και στη σελ. 528: 15

“Also the passage in the relevant minutes of the Commission to the effect that the view formed about a candidate, from past personal knowledge of him, by members of the Commission is something which cannot be recorded and it is a clearly subjective criterion the evaluation of which can only be expressed by means of the vote of each member of the Commission, is, in my opinion, an approach which is incompatible with the proper functioning of the Commission as a collective organ; because, when a collective organ relies on information or knowledge of any of its members about a particular candidate it can only discharge its duties in a manner consistent with its nature and task as a collective organ if such information or knowledge is brought to the notice of all its members in order to be evaluated jointly in an objective manner, especially since it is quite possible that knowledge or information of a member may dispel, strengthen or qualify, as the case may be, the impression formed by another member of the Commission about a candidate on the basis of his own information or knowledge; and, in this respect, a sufficient record has to be duly kept in accordance with the aforementioned relevant principle of Administrative Law.”

Συμφωνώ απόλυτα και υιοθετώ την πιο πάνω νομική θέση και συμπεράσματα. 40

Με βάση τα πιο πάνω έρχομαι τώρα στα γεγονότα της

παρούσας προσφυγής. Από τα πρακτικά της συνεδρίας του Διοικητικού Συμβουλίου του καθ' ου η αίτηση στα οποία έχω ήδη αναφερθεί βγαίνει το συμπέρασμα πως η "προσωπική γνώμη που έχουν τα μέλη του Συμβουλίου" για τον αιτητή δεν αξιολογήθηκε σαν ένα ξεχωριστό αυτοτελές στοιχείο, άσχετο με την απόδοση των υποψηφίων κατά τις συνεντεύξεις και τα άλλα στοιχεία αξιολόγησης, αλλά χρησιμοποιήθηκε σαν στοιχείο για ενίσχυση της εντύπωσης που σχημάτισαν τα μέλη του Συμβουλίου από τη συνέντευξη. Αν αξιολογόταν ξεχωριστά το στοιχείο αυτό και η αξιολόγηση δεν ήταν σύμφωνα με την αξιολόγηση των άλλων στοιχείων, το γεγονός αυτό όφειλε να καταγραφεί στα πρακτικά λεπτομερώς, ώστε ο δικαστικός έλεγχος να είναι δυνατός.

15 Με βάση τα πιο πάνω και τις νομικές αρχές που έχω αναφέρει, η επίδικη απόφαση παραβιάζει τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου όπως αναφέρονται στην υπόθεση *Angelidou* και τις οποίες έχω υιοθετήσει και κατά συνέπεια δέον να ακυρωθεί.

20 Μια και κατέληξα στο πιο πάνω συμπέρασμα, δεν κρίνω σκόπιμο να εξετάσω τα άλλα νομικά σημεία που πρόβαλε ο δικηγόρος του αιτητή.

25 Σαν αποτέλεσμα η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς να κάμω διαταγή για έξοδα.

*Η επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.*